

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și
completarea Legii nr.47/1992 privind organizarea
și funcționarea Curții Constituționale**

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, transmisă de Secretarul General al Camerei Deputaților cu adresa nr.plx499 din 19.11.2013,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, în sensul instituirii obligației instanței în fața căreia s-a ridicat o excepție de neconstituționalitate de a sesiza Curtea Constituțională, precum și al prevederii suspendării obligatorii a judecării cauzei pe perioada soluționării excepției de neconstituționalitate.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.142 alin.(5) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Camera Deputaților.

2. Semnalăm că soluțiile legislative propuse au mai fost aplicabile în ceea ce privește soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial, însă au fost eliminate prin modificările succesive aduse Legii nr.47/1992.

Fără a ne pronunța asupra oportunității revenirii la respectivele soluții legislative, menționăm următoarele:

a) Potrivit Expunerii de motive, instituirea obligației instanței de a sesiza Curtea Constituțională are în vedere faptul că „verificarea condițiilor de admisibilitate a excepției de neconstituționalitate revine judecătorului desemnat ca raportor de către președintele Curții Constituționale, iar nu judecătorului de drept comun, deoarece judecătorul nu are atribuții de jurisdicție constituțională”. Precizăm însă că, în mod constant, în jurisprudența Curții Constituționale s-a subliniat că *„instanța de judecată în fața căreia s-a invocat o excepție de neconstituționalitate (judecătorul a quo) nu analizează constituționalitatea dispozițiilor de lege criticate, adică nu examinează conformitatea acestora cu prevederi sau principii din Legea fundamentală, ci doar constată dacă sunt îndeplinite cerințele prevăzute de art.29 alin. (1)-(3) din Legea nr.47/1992, situație în care sesizarea Curții Constituționale (judecătorul a quem) cu excepția de neconstituționalitate invocată este obligatorie. În cazul în care constată că nu sunt îndeplinite cerințele prevăzute de art.29 alin. (1) - (3) din Legea nr.47/1992, excepția de neconstituționalitate fiind astfel inadmisibilă, instanța de judecată - în temeiul art.29 alin.(6) din aceeași lege - va respinge cererea de sesizare a Curții Constituționale. Prin urmare, în niciun caz, instanța de judecată nu soluționează excepția de neconstituționalitate, dispozițiile de lege criticate fiind în deplină concordanță cu principiul separației și echilibrului puterilor în stat, cu principiul respectării Constituției, a supremației sale și a legilor și cu prevederile art.146 lit.d) privind atribuția Curții Constituționale de a hotărî asupra excepțiilor de neconstituționalitate”* (Decizia Curții Constituționale nr.1383/2010).

b) În ceea ce privește suspendarea *ope legis* a judecării cauzei pe perioada soluționării excepției de neconstituționalitate, trebuie precizat că această soluție legislativă a fost aplicabilă până la modificarea Legii nr.47/1992 prin Legea nr.177/2010. Menționăm că, anterior intrării în vigoare a acestei din urmă legi, Curtea Constituțională a soluționat excepția de neconstituționalitate ridicată de un grup de

senatori, în temeiul art.146 din Legea fundamentală. Cu acel prilej, în Decizia nr.1106/2010, Curtea Constituțională a reținut că „opțiunea legiuitorului în sensul abrogării măsurii suspendării de drept se întemeiază pe faptul că invocarea excepțiilor de neconstituționalitate de către părți este folosită de multe ori ca modalitate de a întârzia judecarea cauzelor. Numărul extrem de ridicat al dosarelor aflate pe rolul Curții Constituționale ca urmare a invocării frecvente a excepțiilor de neconstituționalitate determină ca soluționarea acestora să dureze extrem de mult, în detrimentul celerității judecării cauzelor. Or, în condițiile în care scopul măsurii suspendării de drept a judecării cauzelor la instanțele de fond a fost acela de a asigura părților o garanție procesuală în exercitarea dreptului la un proces echitabil și dreptului la apărare, prin eliminarea posibilității judecării cauzei în temeiul unei dispoziții legale considerată a fi neconstituțională,, realitatea a dovedit că această măsură s-a transformat, în majoritatea cazurilor, într-un instrument menit să tergiverseze soluționarea cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești. Reglementarea a încurajat abuzul de drept procesual și arbitrariul într-o formă care nu poate fi sancționată, atâta vreme cât suspendarea procesului este privită ca o consecință imediată și necesară a exercitării liberului acces la justiție. Astfel, scopul primordial al controlului de constituționalitate - interesul general al societății de a asana legislația în vigoare de prevederile afectate de vicii de neconstituționalitate - a fost pervertit într-un scop eminentamente personal, al unor părți litigante, care au folosit excepția de neconstituționalitate drept pretext pentru amânarea soluției pronunțate de instanța în fața căreia a fost dedus litigiul. Or, Curtea constată că, prin adoptarea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Codului de procedură civilă și a Codului de procedură penală al României, voința legiuitorului este aceea de a elimina invocarea excepției de neconstituționalitate în alt scop decât cel prevăzut de Constituție și lege, preîntâmpinând, pentru viitor, exercitarea abuzivă de către părți a acestui drept procesual”. În plus, instanța de contencios constituțional a precizat că „intervenția legiuitorului prin care se abrogă măsura suspendării de drept a cauzelor în care se invocă excepții de neconstituționalitate constituie tocmai expresia asumării și respectării obligației ce revine statului cu privire la crearea cadrului legislativ corespunzător prevederilor

convenționale. Noua reglementare asigură accesul persoanei la justiție, atât la instanța de drept comun, cât și la instanța constituțională, părțile beneficiind în continuare de toate mijloacele de apărare care le sunt recunoscute prin lege și, implicit, de posibilitatea de a-și realiza, în mod real, drepturile și a-și satisface interesele în fața justiției. Abrogarea măsurii suspendării de drept nu impietează asupra efectivității dreptului de acces la un tribunal, neconstituind un obstacol în valorificarea acestui drept, de natură a-i pune în discuție însăși substanța.

Mai mult, măsura adoptată asigură echilibrul procesual între persoane cu interese contrare, fiind menită să garanteze egalitatea de arme a acestora, prin determinarea cadrului legal de exercitare a drepturilor lor legitime.

În altă ordine de idei, Curtea constată că apare ca lipsită de temei și susținerea autorilor obiecției de neconstituționalitate, potrivit căreia noua reglementare ar afecta stabilitatea raporturilor juridice existente între părți. Dacă prevederea suspendării de drept a cauzei a fost justificată, așa cum s-a menționat în prealabil, de temerea de a nu se ajunge la pronunțarea unor hotărâri definitive în baza unei prevederi potențial neconstituțională, numărul redus al dispozițiilor declarate neconstituționale, în raport cu numărul excepțiilor invocate, demonstrează faptul că suspendarea cauzelor aflate pe rolul instanțelor a acoperit, în prea puține cazuri, un risc real în acest sens, în cele mai multe situații dovedindu-se doar o modalitate convenabilă la îndemâna părții interesate în tergiversarea cauzei”.

3. Semnalăm că, în situația adoptării soluției privind suspendarea obligatorie a judecării cauzei pe durata soluționării excepției de neconstituționalitate, nu este suficientă numai modificarea prevederilor din Legea nr.47/1992, ci este necesară, de asemenea, și abrogarea dispozițiilor referitoare la revizuirea hotărârilor definitive pronunțate în cauzele în care Curtea Constituțională a admis o excepție de neconstituționalitate prevăzute de art.509 alin.(1) pct.11 din Codul de procedură civilă, de art.408² din Codul de procedură penală, precum și de art.453 alin.(1) lit.f) din Legea nr.135/2010 privind Codul de procedură penală. Totodată, se va impune și abrogarea prevederilor art.608 alin.(1) lit.i) din Codul de procedură civilă, referitoare la desființarea hotărârilor arbitrale în cazul în care, după pronunțarea hotărârii arbitrale, Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra excepției invocate în acea cauză, declarând

neconstituțională legea, ordonanța ori o dispoziție dintr-o lege sau dintr-o ordonanță care a făcut obiectul acelei excepții ori alte dispoziții din actul atacat, care, în mod necesar și evident, nu pot fi dissociate de prevederile menționate în sesizare.

În plus, ar deveni necesară și modificarea corespunzătoare a tuturor dispozițiilor din cuprinsul respectivelor acte normative care fac trimitere la prevederile care vor fi abrogate.

Având în vedere cele de mai sus precum și faptul că deciziile Curții Constituționale menționate anterior sunt obligatorii, prezenta propunere legislativă nu poate fi promovată.

PRESEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr. 1318/29.11.2013

Lege privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

Vezi Decizia nr. 163/2013- M.Of. nr. 190/4 apr. 2013

(Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, adoptat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2/2005 - M.Of. nr.116/4 febr.2005)

1 republicare cu renumerotare M. Of. nr. 807/3 dec. 2010
Lege privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

Vezi Decizia nr. 163/2013- M.Of. nr. 190/4 apr. 2013

2 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 766/2011 M. Of. nr. 549/3 aug. 2011
Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. (1) și art. 31 alin. (1) și (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

Constată că sintagma „în vigoare” din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare.

3 modificări prin O.U.G. nr. 38/2012 M. Of. nr. 445/4 iul. 2012
Ordonanță de urgență pentru modificarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale respinsă prin L. nr. 183/2013 M. Of. nr. 369/20 iun. 2013

modifică art. 27 alin. (1)

4 modificări prin L. nr. 183/2013 M. Of. nr. 369/20 iun. 2013
Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 38/2012 pentru modificarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

respinge O.U.G. nr. 38/2012